

بررسی جامعه‌شناختی سازماندهی علم در اصفهان دوره صفویه و نقش آن در توسعه تشیع

علی ربانی^۱/ثریا معمار^۲/علی اکبر جعفری^۳/معصومه حیدری^۴

چکیده

در تاریخ ایران پس از اسلام ظهور سلسله صفویه نقطه عطفی مهم است؛ زیرا که پس از قرن‌ها، ایران توانست با دستیابی مجدد به هویت ملی، به کشوری قدرتمند و مستقل در شرق اسلامی تبدیل شود. در این پژوهش با تلفیق روش تاریخی و اجتماعی به گزارش داده‌هایی از اسناد تاریخی و علمی درباره سازماندهی علم در اصفهان دوره صفویه می‌پردازیم. تحلیل و تفسیر داده‌ها بر اساس نظریه کالینز در کتاب، جامعه‌شناسی فلسفه‌ها؛ نظریه جهانی تحول تفکر است. این بررسی نشان می‌دهد در دوره صفویه از کلیه مؤسسات سنتی و جدید اعم از مساجد، مدارس و غیره با محتوای متناسب با جهت‌گیری مذهبی استفاده می‌کرده‌اند و این امر توسعه تشیع را در برداشته است. همچنین در این پژوهش به بررسی جامعه‌شناختی سازماندهی علم در دوره صفویه در اصفهان پرداخته شده و تأثیر سازماندهی علمی در بسط و ماندگاری فرهنگ مذهبی در این عصر در اصفهان توضیح و مورد تحلیل قرار می‌گیرد. در این پژوهش، بررسی جامعه‌شناختی سازماندهی علم در اصفهان دوره صفویه و نقش آن در توسعه تشیع به لحاظ موضوع، پژوهشی کیفی است.

واژگان کلیدی: جامعه‌شناسی علم، سازماندهی علم، اصفهان، صفویه، توسعه تشیع

۱ - دانشیار گروه جامعه‌شناسی دانشگاه اصفهان

۲ - استادیار گروه جامعه‌شناسی دانشگاه اصفهان

۳ - استادیار گروه تاریخ دانشگاه اصفهان

۴ - کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی گرایش شیعه‌شناسی